

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Badașco Adela împotriva lui Badașco Nicolai cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de către Badașco Nicolai împotriva Adelei Badașco cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2r-188/24
NR. PIGD 2-23003885-01-2r-17042024)*

Instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în condițiile în care apelantul nu a remediat neajunsurile din cererea de apel în termenul de procedură acordat de instanță. Prelungirea termenului de procedură

Judecătoria Anenii Noi– jud. A. Pleșca
Curtea de Apel Chișinău– jud. A. Panov, V. Mihaila, V. Cotorobai,

12 februarie 2025

Examinând în lipsa părților recursul declarat de Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivii Sergiu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La data de 9 ianuarie 2023, Badașco Adela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Badașco Nicolai cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. La 28 iunie 2023 Badașco Nicolai a depus acțiune reconvențională împotriva Adelei Badașco cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

3. Prin hotărârea din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender acțiunea depusă de Badașco Adela a fost admisă. S-a determinat domiciliul copiilor minor XXXXX, născut la XXXXX, și XXXXX, născut la XXXXX, cu mama acestora, Badașco Adela. S-a încasat de la pârâțul Badașco Nicolai în beneficiul lui Badașco Adela pensia pentru întreținerea copiilor minori în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 de lei lunar, pentru fiecare copil, începând cu data depunerii cererii în judecată, 9 ianuarie 2023 și până la atingerea de către copii a majoratului. S-a încasat de la pârâțul Badașco Nicolai în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 150 de lei. S-a încasat de la pârâțul Badașco Nicolai în beneficiul lui Badașco Adela cheltuielile de judecată în mărime de 100 de lei, ce constituie taxa de stat. S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de Badașco Nicolai, ca neîntemeiată.

4. La data de 23 octombrie 2023 Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivii Sergiu, a declarat apel împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender.

5. Prin încheierea din 7 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de *reprezentantul pârâțului Badașco Nicolai, avocatul Criclivii Sergiu*, din motivul necorespunderii acesteia prevederilor art. art. 364 și 365 din Codul de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen de 15 zile pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovada achitării taxei de stat.

6. La data de 12 februarie 2024 *Badașco Nicolai* a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat și taxa de timbru în sumă de 1 950 de lei și, corespunzător, 200 de lei, totodată solicitând prelungirea pentru

apelantul *Badașco Nicolai* a termenului de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor.

7. Prin încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a respins cererea privind prelungirea termenului de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor înaintată de apelantul *Badașco Nicolai* și s-a restituit cererea de apel declarată de Badașco Nicolai împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 7 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

8. La data de 26 martie 2024, prin intermediul poștei electronice, Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivii Sergiu, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termen a cererii de recurs, admiterea acestuia, casarea încheierii recurată cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea apelului.

9. În motivarea recursului, a indicat că instanța de apel a făcut trimitere în încheierea contestată în special la faptul că Badașco Nicolai nu a îndeplinit în termen de 15 zile indicațiile instanței de apel arătate în încheierea din 7 decembrie 2023, și anume nu a prezentat cererea de apel motivată și ordinul de plată a taxei de stat în mărime de 1 950 de lei.

10. De asemenea, a susținut recurentul că, instanța de apel eronat și din motive de formalism excesiv nu a luat în calcul că până la data adoptării încheierii contestate din 14 februarie 2024, la 12 februarie 2024, a lichidat neajunsurile și ca confirmare a înregistrat la Curtea de Apel Chișinău cererea de apel motivat prin care a solicitat prelungirea termenului de procedură până la 12 februarie 2024 și repunerea în termen a cereri de apel, pe motiv că a fost plecat peste hotare, iar reprezentatul său nu a avut împuterniciri și bani pentru a achitat axa de timbru întru lichidarea integrală a neajunsurilor stabilite prin încheierea instanței de apel.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

12. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

13. Art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă:

„(1) În cererea de apel se indică:

d) motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul;

e) probele invocate în susținerea apelului.

(4) La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat, dacă apelul se impune cu taxă, și/sau a taxei de timbru”

14. Art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă:

„(1)Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

15. Art. 369 alin. (1) lit. a) și alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1);

(2) Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

16. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbr, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor”

17. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

18. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

19. Art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art. 115 din Codul de procedură civilă:

„La cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.,,

22. Art. 116 din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

(5) Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 425 din Codul de procedură civilă, indicat la pct. 12 și a depus recursul în termen, or, potrivit materialelor cauzei reprezentantul recurentului a făcut cunoștință cu încheierea la data de 15 martie 2024 (f.d.94), astfel cererea de recurs depusă la 26 martie 2024, se consideră a fi depusă în termen.

24. Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

25. Recapitulând esența litigiului, Completul de judecată reține că dispozitivul hotărârii primei instanțe, emis de către Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender, a fost pronunțat la 11 octombrie 2023 (f. d. 61).

26. La data de 22 octombrie 2023, Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu, a declarat apel împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Bender (f. d. 67-68).

27. Prin încheierea din 7 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de *reprezentantul pârâtului Badașco Nicolai, avocatul Criclivîi Sergiu*, din motivul necorespunderii acestuia prevederilor art. 364 și art.365 din Codul de procedură civilă, fiind acordat părții apelante termen de 15 zile pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovada achitării taxei de stat (f. d. 84-85).

28. La data de 12 februarie 2024 *Badașco Nicolai* a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat și taxa de timbru în sumă de 1 950 de lei și, corespunzător, 200 de lei, totodată solicitând prelungirea pentru apelantul *Badașco Nicolai* a termenului de procedură stabilit prin încheierea din 07 decembrie 2023 pentru înlăturarea neajunsurilor până la 12 februarie 2024 (f. d. 86¹-89).

29. Prin încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a respins cererea privind prelungirea termenului de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor înaintată de apelantul *Badașco Nicolai* și s-a restituit cererea de apel declarată de *Badașco Nicolai* împotriva hotărârii din 11 octombrie 2023 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul Bender, din motivul neînlăturării în interiorul termenului acordat de instanță, a neajunsurilor indicate în încheierea din 7 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f. d. 91-93).

30. În argumentarea soluției emise, instanța de apel a reținut că, încheierea din 7 decembrie 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de apel fiind acordat părții apelante termen de 15 zile pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovada achitării taxei de stat, a fost comunicată, avocatului *Criclivîi Sergiu*, la data de 22 ianuarie 2023, astfel, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor pentru parte a fost data de 6 februarie 2024, inclusiv.

31. Cu toate acestea, doar la 12 februarie 2024, adică după expirarea termenului acordat de instanță, apelantul *Badașco Nicolai* a prezentat cererea de apel motivată și taxa de stat aferentă acestuia, solicitând prelungirea termenului de procedură pentru lichidarea neajunsurilor stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2023. Or, la data înaintării cererii privind prelungirea termenului de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor procedurale, termenul acordat de instanța de apel pentru lichidarea neajunsurilor era deja expirat și, corespunzător, termenul expirat nu mai poate fi prelungit, deoarece, cadrul legal nu permite și nu reglementează un asemenea procedeu procesual cum ar fi prelungirea termenului deja expirat.

32. Verificând legalitatea încheierii contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind justificată concluzia Curții de Apel Chișinău cu privire la respingerea cererii privind prelungirea termenului procedură pentru înlăturarea neajunsurilor cererii de apel înaintată de

Badașco Nicolai și restituirea cererii de apel, în temeiul prevederilor art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

33. Completul de judecată observă că apelul a fost depus de către Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu, la data de 22 octombrie 2023, însă fără a fi indicate motivele de fapt și de drept și fără dovada de plată a taxei de stat și a taxei de timbru. Or, încheierea din 7 decembrie 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de apel fiind acordat părții apelante termen de 15 zile pentru a prezenta cererea de apel întocmită în conformitate cu exigențele Legii și dovada achitării taxei de stat, a fost comunicată, avocatului Criclivîi Sergiu, la data de 22 ianuarie 2023, astfel, termenul limită de înlăturare a neajunsurilor pentru parte a fost data de 6 februarie 2024, inclusiv.

34. Prin urmare, Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu, doar la 12 februarie 2024, adică după expirarea termenului acordat de instanță, apelantul Badașco Nicolai a prezentat cererea de apel motivat și taxa de stat aferentă acestuia, solicitând prelungirea termenului de procedură pentru lichidarea neajunsurilor stabilite prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 7 decembrie 2023. Or, depunerea unei cereri de prelungire a termenului de procedură pentru înlăturarea neajunsurilor procedurale, după expirarea termenului acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor, nu mai poate fi admisă, deoarece, cadrul legal nu permite și nu reglementează un asemenea procedeu procesual cum ar fi prelungirea termenului deja expirat.

35. Subsecvent, nu poate fi reținut argumentul invocat de Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu, precum că a fost plecat peste hotare, iar reprezentatul său nu a avut împuterniciri și bani pentru a achita taxa de timbru întru lichidarea integrală a neajunsurilor stabilite prin încheierea instanței de apel, deoarece încheierea din 7 decembrie 2023 a fost comunicată reprezentantului său, avocatul Criclivîi Sergiu, la data de 22 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice, fapt confirmat prin dovada anexată la materialele cauzei, iar partea apelantă urma să manifeste diligența necesară în cadrul procedurii derulate la cererea sa de apel și să lichideze neajunsurile stabilite în încheierea de a nu da curs în termenul acordat de instanță.

36. Prin urmare, recurentul Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu, nu a prezentat probe incontestabile ce ar indica aflarea într-o veritabilă imposibilitate de a efectua actul de procedură în interiorul termenului legal.

37. La acest capitol se rețin dispozițiile art. 56 alin. (3) și art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care stipulează că, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

38. Ține de menționat, că Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa promovează, cu consecvență cu titlu de principiu obligația

părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

39. Completul notează că respectarea termenelor legale constituie o obligație pozitivă a părților și are menirea să asigure buna funcționare a justiției, iar prelungirea termenului procedură poate fi admisă doar în cazurile expres prevăzute de lege și doar în situația în care partea când înaintează o astfel de cerință, o justifică prin probe pertinente și admisibile, prin care s-ar dovedi că omiterea termenului a fost cauzată din motive întemeiate.

40. În circumstanțele enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău.

41. În conjunctura enunțată și având în vedere că încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea recurată.

42. Ținând cont de cele expuse *supra* și în temeiul art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Badașco Nicolai, reprezentat de avocatul Criclivîi Sergiu.

Menține încheierea din 14 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Badașco Adela împotriva lui Badașco Nicolai cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată și acțiunea reconvențională depusă de către Badașco Nicolai împotriva Adelei Badașco cu privire la determinarea domiciliului copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc